

Imię i nazwisko doktora: Izabela Plieth-Kalinowska	
Tytuł rozprawy doktorskiej: Poczucie bezpieczeństwa społecznego dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu w rodzinie i środowisku rówieśniczym	
Promotor: prof. dr hab. Krystyna Marzec-Holka	
Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki dr hab. Władysław Dykcik, prof. UAM	
Data publicznej obrony: 06.06.2006	Data nadania stopnia: 13.06.2006
<p>Charakterystyka rozprawy doktorskiej:</p> <p>Przedmiotem badań był związek pomiędzy poczuciem bezpieczeństwa społecznego dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu a jego sytuacją społeczną w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.</p> <p>Celem poznawczym podjętych badań było uzyskanie informacji ilościowych i jakościowych dotyczących zależności poziomu poczucia bezpieczeństwa społecznego dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu od jego sytuacji społecznej w rodzinie i środowisku rówieśniczym</p> <p>Celem praktycznym badań było wyznaczenie kierunków wsparcia społecznego dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu pozwalających na wzmocnienie jego poczucia bezpieczeństwa społecznego.</p> <p>W odniesieniu do celów i przedmiotu badań sformułowano główny problem badawczy: <i>Od jakich uwarunkowań zależy poczucie bezpieczeństwa społecznego dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu w rodzinie i środowisku rówieśniczym?</i></p> <p><i>Problemy szczegółowe:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Czy poziom poczucia bezpieczeństwa społecznego jest istotnie różny u dzieci pełno i niepełnosprawnych?</i> 2. <i>Czy korzystna sytuacja rodzinna dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu zapewnia wzrost poziomu jego bezpieczeństwa społecznego?</i> 3. <i>Czy sytuacja rodzinna istotnie różnicuje badane grupy dzieci ?</i> 4. <i>Czy pożądane wychowawcze postawy rodzicielskie prezentowane przez rodziców dzieci z dysfunkcją narządu ruchu warunkują wysoki poziom ich poczucia bezpieczeństwa społecznego?</i> 5. <i>Czy korzystna sytuacja szkolna dzieci niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu sprzyja wysokiemu poziomowi ich poczucia bezpieczeństwa społecznego?</i> 6. <i>Czy sytuacja szkolna istotnie różnicuje badane grupy dzieci: zdrowych i z dysfunkcją narządu ruchu?</i> 7. <i>Czy wysoki poziom bezpieczeństwa społecznego dzieci niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu jest uwarunkowany akceptacją tych dzieci przez rówieśników w szkole?</i> 8. <i>Czy istnieje korelacja pomiędzy wysokim poziomem poczucia bezpieczeństwa społecznego dzieci niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu a ich korzystną sytuacją w środowisku rówieśniczym poza szkołą?</i> 9. <i>Czy istnieją istotne różnice w poziomach pozaszkolnych kontaktów rówieśniczych pomiędzy grupą dzieci zdrowych i dzieci z dysfunkcją narządu ruchu?</i> <p>Analiza porównawcza wysokości poziomu poczucia bezpieczeństwa społecznego dzieci z dysfunkcją narządu ruchu i ich zdrowych rówieśników wykazała, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • można dostrzec istotne różnice pomiędzy wysokością poziomu bezpieczeństwa 	

społecznego u dzieci zdrowych fizycznie i niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu;

- dzieci z dysfunkcją narządu ruchu wykazują wyższy poziom lęku jako cechy oraz jawnego niepokoju niż ich zdrowi rówieśnicy;
- dzieci z dysfunkcją narządu ruchu wykazują niższą aktywność własną niż dzieci sprawne fizycznie;
- poziom postrzegania siebie i poziom zadowolenia z siebie w grupie badawczej i w grupie porównawczej są jednakowo wysokie;
- samoocena nie różnicuje badanych grup.

Dokonując analizy współzależności pomiędzy poziomem bezpieczeństwa społecznego a sytuacją rodzinną oraz sytuacją rówieśniczą w szkole i poza nią, można stwierdzić, że:

- w środowisku rodzinnym dzieci z dysfunkcją narządu ruchu osiągają niższy poziom poczucia bezpieczeństwa społecznego niż ich rówieśnicy sprawni fizycznie;
- korzystna sytuacja rodzinna dziecka z dysfunkcją narządu ruchu nie zapewnia wzrostu poziomu jego poczucia bezpieczeństwa społecznego;
- pożądane wychowawcze postawy rodzicielskie prezentowane przez rodziców dzieci z dysfunkcją narządu ruchu są istotnym warunkiem wysokiego poziomu ich poczucia bezpieczeństwa społecznego;
- sytuacja szkolna istotnie różnicuje badane grupy dzieci: zdrowych i z dysfunkcją narządu ruchu;
- korzystna sytuacja szkolna sprzyja wysokiemu poziomowi poczucia bezpieczeństwa społecznego dziecka z dysfunkcją narządu ruchu;
- wysoki poziom bezpieczeństwa społecznego dzieci niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu jest uwarunkowany akceptacją tych dzieci przez rówieśników w szkole;
- niepełnosprawność ruchowa utrudnia osiągnięcie sukcesów edukacyjnych;
- badania nie potwierdziły istnienia korelacji pomiędzy wysokim poziomem poczucia bezpieczeństwa społecznego dzieci z dysfunkcją narządu ruchu a ich korzystną sytuacją w środowisku rówieśniczym poza szkołą;
- poziomy pozaszkolnych kontaktów rówieśniczych dzieci zdrowych i dzieci z dysfunkcją narządu ruchu nie różnią się istotnie statystycznie;

Określenie wkładu wniesionego rozprawą doktorską do pedagogiki:

Dane jakościowe i ilościowe uzyskane za pomocą badań dostarczyły wiedzy potrzebnej do określenia kierunków wsparcia społecznego dzieci niepełnosprawnych i sposobów podwyższenia ich poziomu poczucia bezpieczeństwa społecznego w rodzinie i szkole.

Tabela została przygotowana przez autora rozprawy